

Корытынды аттестаттау бойынша бағдарламаның титулдық беті

Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі
«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КеАҚ
Музыка және онер кафедрасы

ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ БАҒДАРЛАМАСЫ
6B02104—«Халық әні» білім бағдарламасы

Атырау, 2023

Корытынды аттестаттау бағдарламасын бекіту парагы

Қазақстан Республикасының ғылым және жоғары білім министрлігі
«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КеАҚ

ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ БАҒДАРЛАМАСЫ

6B02104—«Халық әні» мамандығының білім бағдарламасы студенттері үшін

Бағдарлама білім алушыларды корытынды аттестаттауды өткізу ережелері негізінде әзірленген (СМДК №025)

Кұрастырушы:

Кафедра менгерушісі: Шаужанова А.Т.

Кафедра мәжілісінде ұсынылған

Хаттама № 5 «11» 01 2023 ж.

Кафедра менгерушісі: Шаужанова А.Т.

Факультеттің оку-әдістемелік кенесімен мақұлданған _____

«26» 01 2023 ж. Хаттама № 5

ОӘК төрағасы

КЕЛІСІЛДІ

Факультет деканы Чокан В.Б. Чокан «26 01 2023 ж.

ББАСАЖДКК басшысы Ры Сулайменов «30.01» 2023 ж.

Университеттің оку-әдістемелік кенесімен мақұлданған

«30» 01 2023 ж. Хаттама № 3

І. Қорытынды аттестаттаудың мақсаты мен міндеттер

Бағыттандык пән біліктілік қалыптастырудагы білім мақсаты «дәстүрлі әнші» жанраныңдағы студенттердің орындаушылық, ұстаздық, ән мұраларын насиҳаттаушы, музика зерттеуші мамандарды даярлау. Домбырамен ән айту пәні студенттерді кәсіби деңгейде маман болуға үйрететін пән болып табылады. Кәсіптік саҳнада Дәстүрлі әнімізді насиҳаттайтын әншілерді даярлайды, халық әндері мен халық композиторларының өмір жолы мен шығармашылығынан сабак беретін ұстаздарды дайындайды.

6B02104— «Халық әні» мамандығы бойынша бойында музикалық қабілеті бар студенттердің оку үрдісінде кәсіптік деңгейге көтерілуі - пәннің жан-жақты оқытылуына байланысты. Әннің шығу тарихы, мазмұны, аймақтық ерекшелігі, домбыра шертісі, дауыс тазалығы, сөз мәтінін дұрыс жеткізуі мен саҳнадық мәдениет күнделікті оку барысында қамтылып отырады. Бірінші курс студентінің соңғы курсқа дейінгі алатын білімі, шеберлігі мен тәжірибесіне қойылатын талаптар біртіндеп күрделенеді.

- Әндердің шығу тарихын, мазмұнын, аймақтық ерекшеліктерін үйрету.
- халық композиторларының өмір жолы мен шығармашылығын үйрету.
- дәстүрлі домбыра қағысын қалыптастыру мен қатар аймақтық ерекшеліктерді менгереп білу.
- орындаушылық өнерін қалыптастыру.
- ұстаздық тәжірибесін үйрету.
- саҳна мәдениетін үйрету.
- ұлттық дауыс ыргағын сактау.
- дұрыс кәсіби дем ала білуге,
- дикцияның таза болуына,
- әншінің көркемдік орындаушылыққа үйретуге,
- қазақ музикасындағы дәстүрлі ән жанрын талдап, зерттеу,
- халық әндерін, халық композиторларының әндерін насиҳаттау,
- орындаушылық өнерді кәсіптік деңгейге көтеру.

2. Қорытынды аттестаттауға енгізілетін құзыреттіліктер

Қорытынды аттестаттау барысында студент мынадай құзыреттерді қалыптасқанын көрсетуі тиіс:

- ұлттық –дәстүрлі және кәсіби бағыттағы теориялық, тәжірибелік қажетті білім негіздерін менгерген және оларды музикалық оку орында халық аспаптар пәні бойынша дәріс беру, орындаушылық,ғылыми бағыттағы тәжірибесінде қолдана алатын жоғары білікті мамандар даярлау;
- бакалаврга аспапты толық менгеруге және жалпы шығармашылық өсүде жоғары кәсіби шеберліктерді дамытуға мүмкіндік беретін нақтылы концерттік репертуарды менгерту;
- шығармашылық бағыттағы орындаушының жоғары кәсіби орындаушылық мүмкіндіктерін одан әрі дамытумен қатар,ғылыми-зерттеушілік ,педагогикалық шеберлігін де болашақ шәкірттер тәрбиелеу ісіне қолдана білуіне баулу;
- халық музикасы мен халық композиторларының озық ұлғидегі классикалық шығармалары негізінде көркемдік талғамын қалыптастыру;
- арнайы концерттік репертуарларды даярлау
- музыкатанушылық зерттеулерді оқып үйреніп, мамандығына байланыстыра жүргізу дағдыларын қалыптастыру;
- кәсіби қызметтің түрі мен сипатының өзгерісіне бейімділікті дамыту;

2.1 Эмбебап құзіреттіліктер

Жоғары ұлттық және өзіндік санасы, патриоттық рухы жетілген қоғамның әлеуметтік белсенді жаңа буынын тәрбиелеу кәсіблік рухы мен бәсекеге қабілеттілігі мол, тұрақтылықты, тәуелсіздікті, біздің еліміздің қауіпсіздігін сақтауға мейлінше дайын, өзге қалықтар мәдениеттермен онды келісім жүргізуге қабілетті жастарды дайындау.

Эстетикалық талғамын қалыптастыру, ой-өрісін көңейту.

Кәсіби құзыреттілікті қалыптастыру және коммуникативті құзыреттілікті көңейту; студенттердің тілдік және прагматикалық ойлау дағдыларын қалыптастыру, қарым-қатынастың мақсаттары мен шарттарына байланысты қажетті бірлікті сауатты тандау мүмкіндігі.

2.2. Жалпы қәсіптік құзыреттер (ЖҚҚ):

Жалпы білім беретін мектептердің болашақ музыка мұғалімдерін музыкалық орындаушылық мәдениет туралы біліммен қаруандыру. (ЖҚҚ-1);

Әлемдік музыка мәдениеті курсы педагог-музыкант дайындау жүйесіндегі маңызды пәндердің бірі болып табылады. Онда ежелгі дәуірден XX ғасырға дейінгі дәстүрдің музыкалық өнерінің дамуының негізгі кезеңдерін зерттеу қарастырылған. Бұл курс көркемдік стильдер мен әдістердің өзгеруінен көрінетін тарихи ойлау жүйелерінің өзгеруіне негізделген музыкалық-тариhi процесті тұтас құбылыс ретінде түсінуге студенттің көзкарасын қалыптастырады.

Музыкалық мәдениеттің тарихи дамуы мен қызмет ету саласында алған білімдерін көңейту. Болашақ педагогикалық жұмыста өз білімдерін пайдалана алатын әлемдік музыкалық мәдениеттің қалыптасу тарихы туралы белгілі бір түсінігі бар болашақ мамандарды даярлау (ЖҚҚ-2);

Репертуармен практикалық жұмыста теориялық білімдерін пайдалану дағдыларын, кәсіби терминологияны, сауатты егжей-тегжейлі талдау, авторлық мәтінді зерделеу дағдыларын көрсету; ұлттық дәстүрлердің ерекшеліктерін зерттеу; аспапта дыбыс шыгару тәсілдерін, сөз тіркесін, динамикалық реңктерін көрсету; музыканы орындау процесінде тұрақты зейін мен өзін-өзі бақылауға, шыгарма бойынша нәтижелі өзіндік жұмыс жасауға тәрбиелеу. (ЖҚҚ-3);

2.3. Қәсіптік құзыреттер (ҚҚ):

- Әртүрлі дәстүрлі ән мектептерінің жанрлық формадағы, стильдегі шығармаларды қамтитын орындаушылық репертуарды менгеру. (ҚҚ-1);
- дәстүрлі оқытушылардың әдістемелік принциптерін менгеру.
- ұлттық вокалдық мектептерінің негізгі белгілерінің ерекшелігін анықтау,
- көркемдік қасиеттерді дамыту(ҚҚ-2);
- дәстүрлі ән мектептердің қалыптасуы және осы уақытқа дейінгі вокалдық орындаушылардың негізгі даму кезеңдерін бірізділкпен менгеру қажет (ҚҚ-3);
- Қазақстан дәстүрлі өнерінің педагогикасының дамуы мен қалыптасу тарихын менгеру,
- кәсіби орындаушы және артистік қабілеттің көрсетуге дағылданады,
- өз жұмысын жетік билетін маман болуға дайындау.

3. Қорытынды атtestatтау көлемі, құрылымы және мазмұны

Университетте қорытынды атtestatтау шығармашылық бағытта емтихан (дипломдық жұмысты (жобаны) коргау) немесе кешенді емтиханды тапсыру түрінде өткізіледі. Қорытынды атtestatтау кемінде 12 академиялық кредитті құрайды. ҚА ұзақтығы – 6 апта. Білім беру бағдарламасы бойынша қорытынды атtestatтау мыналарды қамтиды:

- дипломдық жұмысты (жобаны) дайындау және коргау; бітіруші түлек шығармашылық емтихан тапсырады және өзі орындайтын әр шығармага оннатация жазады.

- кешенді емтихан тапсыруға дайындық және тапсыру.

Шығармашылық емтихан бітіруші түлектердің оқытушымен бірігіп дайындалған, бағдарламаларды аспапта ойнап көрсету арқылы тапсырылады.

Кешенді емтихан шығармашылық:

6B02104 – Халық әні мамандығы -кешенді емтиханның мақсаты мен міндегі академия бітірушілердің алған білімін айқындастын емтиханның ең жоғары формасы болып табылады.

Бітіруші студенттердің емтихан бағдарламасында халық әндері, халық композиторларының әндері, терме-толғаулар мен ұлттық нақыштагы қазіргі заман композиторларының әндері қамтылуы керек. Мемлекеттік емтиханга студенттердің орындаушылық қабілетін ескере отырып 8 шығарма таңдал алынады. Сонымен бірге алғашқы курстарда үйренген әндерді мемлекеттік емтиханда айтуда болады. Кафедра шешімімен бағдарламаны өзгертуге болады. Бағдарламаны кафедра бекіткен сон, онда белгіленген әндер емтиханга дейін бірнеше рет тындалады және кешенді емтихан өткізіледі. Студент мемлекеттік емтиханда айтатын әндерді сахнада шындауы керек. Сонымен қатар сахналық орындаушылық қабілетін, әнді орындау кезіндегі актерлік шеберлігін дамытуы жөн. Жалпы бағдарламада көрсетілген шығармалардан мемлекеттік емтиханда айтылатын әндер сұрыпталып алынады.

1. 2 Халық әні (әртүрлі екпінде)
2. Қазақ халық композиторларынан
3. Мұхиттың әні
4. Арқа немесе Жетісу және т.б. аймақтық ән мектептерінің әні
5. F.Күрманғалиев немесе Жылойдың әні
6. Терме-толғау
7. Қазіргі заманғы композитордың шығармасы

3.1 Кешенді емтихан (ауызша)

Кешенді емтиханның мақсаты – түлектің кәсіби дайындық деңгейін және оның кәсіби қызметі саласындағы практикалық мәселелерді шешуге қабілеттілігін анықтау.

Кешенді емтихан алдында білім алушыларға көртінды аттестаттауға шығарылатын мәселелер бойынша кеңес беру жүргізіледі. Емтихан материалдарын гуманитарлық ғылымдар және өнер» факультетінің «Ғылыми кеңес бекітеді. Емтихан билеттеріне факультет деканы және кафедра менгерушісі қол қояды.

3 сұрақтан күралған 1 билет дайындалады. «Мамандық» пәні, «Орындаушылық өнер тарихы» және «Арнайы пәндерді оқыту әдістемесі» пәндерінен.

Билеттер бойынша ауызша нысанда комиссияның ашық отырысында өткізіледі.

Ауызша жауап беру дайындық кезінде комиссия хатшысы түлектерге факультет мөртаңбасы бар қағаз парактарын береді. Сол паракқа емтихан тапсырушы әр сұрақтың жауабын жазады. Жауапқа дайындалуға 1 студентке 30 минут беріледі. Қалған студенттер кезектілік тәртібімен жауап береді. Емтихан сұрақтарына бітіруші түлек аттестаттау комиссия мүшелерінің алдында жауап береді. АК мүшелері білім алушы мемлекеттік емтихан бағдарламасынан тыс тақырыптар бойынша білім деңгейін анықтау мақсатында қосымша сұрақтар қоюға құқылы. Емтихан билеттерінің сұрақтарына ауызша жауап беру ұзақтығы 15-20 минуттан аспауы тиіс.

Емтиханға жауапқа дайындық барысында осы қортынды аттестаттау бағдарламасын және осы бағдарламаның 3.3 тармағында көрсетілген әдебиеттерді пайдалануға рұқсат етіледі.

3.2 Кешенді емтиханға шығарылатын сұрақтары бар пәндер тізбесі

1.Орындаушылық өнер тарихы пәні:

1. Батыс ән мектебі
2. Мұхиттың әншілік дәстүрі
3. Халық педагогикасының негізгі мақсаттары мен қызметтері.
4. Жетісу ән мектебі.

5. Ақан сері мен Жаяу Мұсаның әнлерінің орындалу айырмашылығы
6. Кенен әндерін талдау, күрүлымы
7. Арқа ән мектебі
8. Маңғыстау әнші-жыршыларының өзіндік орындау дәстүрі, өкілдері
9. Мұхит шығармашылығы
10. Қазақстанның аймақтық ән мектептері
11. Жаяу Мұсаның әншілік дәстүрі
12. Ақын, жырши, әнші, күйші типтерінің пайда болуы.
13. Махамбет жырлары
14. Орындаушылық өнер мектептерінің қалыптасқан кезеңдері..
15. F.Құрманғалиевтің Батыс ән мектебін дамытуға қосқан үлесі
16. Аманғалидың өмірі мен шығармашылығы
17. Сыр бойы әншілік, жыршылық мектебі
18. Ақан серінің әншілік дәстүрі
19. Майра УалиқызыШығармашылығы
20. Арқа және Батыс ән мектептерінің ерекшелігі, орындау дәстүрі
21. Орындаушылық стиліне байланысты әр өнірдің қалыптасқан әншілік мектептер
22. Маңғыстау мектебі. Жетіқайқы
23. F.Құрманғалиевтің ізбасарлары
24. Дәстурлі әншілік мектептердің қалыптасу және дамуы.
25. Ақан сері мен Жаяу Мұсаның әнлерінің орындалу айырмашылығы
26. Қазақстанның батыс өнірінің әншілік мектебі.Ән орындау
27. Маңғыстау әнші-жыршыларының өзіндік орындау дәстүрі, өкілдері
28. Аймақтық әндердің ерекшелігін орынданап көрсету
29. F.Құрманғалиев пен М.Ержановтың әншілік дәстүрінің айырмашылығы «Сүген жар» әнінің тарихы.
30. Сыр бойы әншілік, жыршылық мектебі

2. Арнайы пәндерді оқыту әдістемесі

1. Балалар дауысы,оның ерекшеліктері дауыс (мутация).
2. Дауыс көлемі (диапозон).
3. Дыбыс жүргізуі дамыту,жаттығулар.
4. Дыбыс атакасы.
5. Тыныс алу оның түрлері,маңызы.
6. Дыбыс тазалығы (интонация)
7. Репертуарды таңдау және оның маңызы
8. Дайындықты ұйымдастыру және оның түрлері.
9. Репертуар таңдау және оның маңызы.
10. Мутация (балалар дауысының өзгеруі)
11. Әншілерді таңдау және оларға қойылатын талаптар.
12. Дикция,ән текстерін дұрыс айтуға қол жеткізу жолдары.
13. Дауыс мүмкіншілігі,көлемі
14. Ерлер дауысы,оның түрлері және ерекшеліктері.
15. Дауыс аппараты,оның жұмысы.
16. Тындау қабілеті және оның пайдасы
17. Дауыс қою туралы түсінік.
18. Дауыс шығаруға қатысатын дene мүшелерінің жұмысы.
19. Эртүрлі жаттығулардың түрлі әдістері.
20. Дауыс дамуының техникалық ережелері.
21. Дауыс туралы түсінік
22. Эйелдер дауысы оның түрлері.

24. Ән гигиенасы
25. Ән орындау кезіндегі көмейдің атқаратын қызметі
26. Репертуар таңдау және оның маңызы.
27. Ән орындау кезіндегі көмейдің атқаратын қызметі
28. Дауыс шығаруга қатысатын дene мүшелері
29. Әншілер үшін репертуар таңдаудың маңызы
30. Дауыс дамуының техникалық ережелері

3. Арнайы педагогикалық дайындық:

1. Қазақ этнопедагогикасының даму кезеңдері
2. Халық педагогикасы мен этнопедагогиканың байланысы.
3. Орта мектеп жасындағы әнші шәкірттердің дауысын бұзбай сақтау әдістері
4. Музыка мұғалімінің шығармашылық іс-әрекеті туралы сипаттамасы
5. Халық әні бойынша педагогтардың профессионалдық қарым-қатынасы
6. Қазактың қара өлеңін сабактың жүйеде қолдану әдістер
7. Қазактың дәстүрлі әншілік, жыршылық өнерін сабакты жүйеде қолдану әлістері.
8. Қазақ ән өнеріндегі «қара өлеңнің» орны
9. Педагогтың окушыға дауыс қою әдісін көрсету
10. Дәстүрлі әншілердің дем қолдану әдістері.
11. Орта мектеп жасындағы әнші шәкірттердің дауысын бұзбай сақтау әдістері
12. Оқу жүйелеріндегі ерекшеліктері: жас мөлшерлік, репертуарлық, орындаушылық-техникалық
13. Халық шығармашылығы және этнопедагогикамен байланысты.
14. Карапайымнан бірте-бірте күрделірекке ауысу кагидасын менгеру
15. Төкпе қағыс туралы түсінік
16. Ән гигиенасы
17. Этнопедагогиканың жас үрпақтың тәрбиесіндегі орны.
18. Орта мектеп жасындағы әнші шәкірттердің дауысын бұзбай сақтау әдістері
19. Қазактың қара өлеңін сабактың жүйеде қолдану әдістер
20. Халық ән өнерінің орындаушыларының дауыс ерекшеліктерінің өлшемі
21. Педагогикалық шығармашылық туралы түсінік.
22. Қазақстанның аймақтық ән мектептері. Аймақтық әндердің ерекшелігін орындаап көрсету
23. Сыр мектебінен бір термеден үзінді орындаап көрсету
24. Халық педагогикасының негізгі мақсаттары мен қызметтері.
25. Музыка мұғалімінің шығармашылық іс-әрекеті туралы сипаттамасы
26. Халық әні бойынша педагогтардың профессионалдық қарым-қатынасы
27. Музыка фольклорын зерттеушілер
28. Маңғыстау мектебіне тән қағыс атаулары
29. Домбыра пернелерінің дәстүрлі атаулары
30. Халықтың кәсіби әншілік өнер.

3.3 Кешенді емтиханда пайдалануға рұқсат етілген әдебиеттер тізімі (бар болса)

Негізгі әдебиеттер:

- «Замана бұлбұлдары» А.Жұбанов
«Батырлар жырының жинағы» Алматы 1993.
«Әуен-сыр» С.Жанпейісова
«Сыбызығы сыңып жылайды».О.Көшбайұлы
«Ақын-жыраулар поэзиясы» А.Әлтай
«Аққу әні» И.Жақанов

- «Банды Амангалидың ісі» Л.Қапашев
 «Әпос-ел қазынасы» Р.Бердібаев
 «Қазақстанның батыс аймағының ән мәдениеті» Тұрмамбетова Б.Ж.
 «Ұлттық өнер өміршөң қазына Тұрмамбетова Б.Ж.
- Қ.Байбосынов «Меломан»
 Ф.Құрманғалиев «Асыл мұра»
 С.Жанпейісова «Айнамкөз»
 С.Жанпейісова «Халық әндері»
 А.Қосанова «Ақерке»
 Батыс Қазақстан әндері
 Б.Тілеуханов «Елім менің»
 Қ.Байбосынов «Гәкку»
 «Батыс өлкесінің дәстүрлі әндер антологиясы»
 К.Какимовтың орындаудағы әндер.
 Е.Еміл «Қалағандарың сез болса»
 Р.Стамгазиев «Аққудың көз жасы»
- Қосымша әдебиеттер: Үн таспалар:**
1. Қ.Байбосынов «Меломан»
 2. Ф.Құрманғалиев «Асыл мұра»
 3. С.Жанпейісова «Айнамкөз»
 4. С.Жанпейісова «Халық әндері»
 5. А.Қосанова «Ақерке»
 6. Батыс Қазақстан әндері
 7. Б.Тілеуханов «Елім менің»
 8. Қ.Байбосынов «Гәкку»
 9. Р.Стамгазиев «Аққудың көз жасы»
 10. Е.Қосбармақов «Сүйінбай ақындардың бәйтерегі»
 11. А.Исатаева «Аққайын»
 12. Е.Еміл «Қалағандарың сез болса»
 13. Қазақ әндерінің жинағы.
 14. Е.Жаңабергенова «Сырдың ерке елігі»
 15. Қ. Какимов: - «Қазақтың Дәстүрлі Әндері-батыс өлкесі әндерінің антологиясы» - CD
 16. А. Ерімбетова «Ыргама» - CD
 17. А. Көшеров «Ұлы дала әуендері» - CD
 18. Р.Аманова «Кылым кайырыктары аттуу концерти» - CD
 19. Қырғыздар ән-жыр жинағы – «Алтын қазына» «Залкарлар күүлөрү»
 20. «Қазақтың 1000 әні» - Ел шығармашылық бірлестігі. 2012 – СД

3.4 Кешенді емтиханға дайындық бойынша білім алушыларға ұсыныстар

Білім алушы дыбыс қатары, интервал, ұзақтық, пауза, диатоника, хроматика, лад, тональді жүйе, акуыткулар мен модуляция, транспозиция сияқты музика тілінің элементтерін үйреніп шығуы қажет. Композиторлар мен орындаушылар мектебінің стильдері мен бағыттарын анықтап, тануға, әр түрлі дәүірлердің опералық және камералық жұмыстарына бағдарлай білу.

Әр түрлі дәстүрлі ән мектептері мен аймақтық орындаушылық және халық әнін орындау педагогика бағыттарының тарихи байланысы мен сабактастырын ашу. Дәстүрлі ән айту мәнерін қалыптастырып, әр кезең мен стильдерді түсініп айта білу. Дұрыс дем алу мен демді ән айтуға дұрыс пайдалана білу, дикция, артикуляция, дауыс техникасын шындау; күрделі формадағы халық композиторларының әндері мен жыр, терме-толғауларды айта білу. Болашак дәстүрлі әнші. орындаушы мен оқытушы маманды жеке ән айту бағдарламасын сауатты таңдай білуге, ән айту кезіндегі өзінің вокалдық техникасына

жеке ән айту бағдарламасын сауатты таңдай білуге, ән айту кезіндегі өзінің вокалдық техникасына сынни қарай алуға үйрете білуді, ән айту және дауыс ауқымын көздейтіп, дамыта білініз. Өншілік және шығармашылық даралық қабілеттерін қолданыңыз.

3.5 Мемлекеттік емтихан тапсыру нәтижелерін бағалау критерийлері

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Ұпайлардың сандақ баламасы	Пайыздық бага	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау системе	Бағалау критерийлері
A	4,0	95-100	Ете жақсы	Ән жанрының тарихын тану - әнді зерделеп орындау - сахна мәдениетін сактау - дәстүрлі ән қағыстарын қадағалау - жоғарғы нотада дыбысты дұрыс қою, дыбыс тазалығы - домбыра тарту техникасын (шеберлігін) арттыру жоғарғы нотада дыбысты дұрыс қою, дыбыс тазалығын сактау дикциямен жұмыс істеу.
A-	3,67	90-94	жақсы	- Ән жанрының тарихын тану - әнді зерделеп орындау - сахна мәдениетін сактау - дәстүрлі ән қағыстарын қадағалау жоғарғы нотада дыбысты дұрыс қою, дыбыс тазалығын сактау дикциямен жұмыс істеу.
B+	3,33	85-89	жақсы	- Ән жанрының тарихын тану - әнді зерделеп орындау - сахна мәдениетін сактау - дәстүрлі ән қағыстарын қадағалау - жоғарғы нотада дыбысты дұрыс қою, дыбыс тазалығы - домбыра тарту техникасын (шеберлігін) арттыру - жоғарғы нотада дыбысты дұрыс қою, дыбыс тазалығын сактау дикциямен жұмыс істеу
B	3,0	80-84	жақсы	- Ән жанрының тарихын тану - әнді зерделеп орындау - сахна мәдениетін сактау - дәстүрлі ән қағыстарын қадағалау - жоғарғы нотада дыбысты дұрыс қою, дыбыс тазалығы - домбыра тарту техникасын (шеберлігін) арттыру - жоғарғы нотада дыбысты дұрыс қою, дыбыс тазалығын сактау дикциямен жұмыс істеу
B-	2,67	75-79	жақсы	- Ән жанрының тарихын тану - әнді зерделеп орындау - сахна мәдениетін сактау - дәстүрлі ән қағыстарын қадағалау - жоғарғы нотада дыбысты дұрыс қою, дыбыс тазалығы - домбыра тарту техникасын (шеберлігін) арттыру - жоғарғы нотада дыбысты дұрыс қою, дыбыс тазалығын сактау дикциямен жұмыс істеу
C+	2,33	70-74	жақсы	- Ән жанрының тарихын тану - әнді зерделеп орындау - сахна мәдениетін сактау - дәстүрлі ән қағыстарын қадағалау - жоғарғы нотада дыбысты дұрыс қою, дыбыс тазалығы - домбыра тарту техникасын (шеберлігін) арттыру - жоғарғы нотада дыбысты дұрыс қою, дыбыс тазалығын сактау дикциямен жұмыс істеу
C	2,0	65-69	қанағаттанар лық	- орындаушылық шеберлігінің жетіспеуі - ән мәтінін толық менгермеу - сахна мәдениетін қалыптаспауы - дәстүрлі ән қағыстарының толық менгерілмеуі
C-	1,67	60-64	қанағаттанар лық	- орындаушылық шеберлігінің жетіспеуі - ән мәтінін толық менгермеу - сахна мәдениетін қалыптаспауы - дәстүрлі ән қағыстарының толық менгерілмеуі
D+	1,33	55-59	қанағаттанар лық	- орындаушылық шеберлігінің жетіспеуі - ән мәтінін толық менгермеу - сахна мәдениетін қалыптаспауы - дәстүрлі ән қағыстарының толық менгерілмеуі
D	1,0	50-54	қанағаттанар лық	- орындаушылық шеберлігінің жетіспеуі - ән мәтінін толық менгермеу - сахна мәдениетін қалыптаспауы - дәстүрлі ән қағыстарының толық менгерілмеуі
Fx	0,5	25-49	қанағаттанар лықсыз	бағдарламаны жатқа нашар білу, өрескел қателер
F	0	0-24	қанағаттанар лықсыз	бағдарламаны жатқа нашар білу, өрескел қателер

Әкінші кешенді емтихан

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Үпайлардың сандық баламасы	Пайыздық баға	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау системе	Бағалау критерийлері
A	4,0	95-100	өте жақсы	- студент мемлекеттік емтихан сұрақтарына толық жауап бергенде. Арнайы пәндерді оқыту әдістемесі және басқада пәндер бойынша теориялық сұрақтарды тәжірибелік мысалдармен дәлелдей білуі, материалды нанымды, нақты, арнаулы музикалық терминологияларды қолдана отырып мазмұндауы ескеріледі.
A-	3,67	90-94	жақсы	- «өте жақсы» бағасына жақындау, тек терең емес, үстірт баяндауы, теориялық және тәжірибелік материалды мазмұндауда аз-кем кемшіліктер жіберуі. Емтихан алушының қосымша сұрагынан кейін өз бетінше қатесін түзетуі ескеріледі.
B+	3,33	85-89	жақсы	- «өте жақсы» бағасына жақындау, тек терең емес, үстірт баяндауы, теориялық және тәжірибелік материалды мазмұндауда аз-кем кемшіліктер жіберуі. Емтихан алушының қосымша сұрагынан кейін өз бетінше қатесін түзетуі ескеріледі.
B	3,0	80-84	жақсы	- «өте жақсы» бағасына жақындау, тек терең емес, үстірт баяндауы, теориялық және тәжірибелік материалды мазмұндауда аз-кем кемшіліктер жіберуі. Емтихан алушының қосымша сұрагынан кейін өз бетінше қатесін түзетуі ескеріледі.
B-	2,67	75-79	жақсы	- «өте жақсы» бағасына жақындау, тек терең емес, үстірт баяндауы, теориялық және тәжірибелік материалды мазмұндауда аз-кем кемшіліктер жіберуі. Емтихан алушының қосымша сұрагынан кейін өз бетінше қатесін түзетуі ескеріледі.
C+	2,33	70-74	жақсы	- «өте жақсы» бағасына жақындау, тек терең емес, үстірт баяндауы, теориялық және тәжірибелік материалды мазмұндауда аз-кем кемшіліктер жіберуі. Емтихан алушының қосымша сұрагынан кейін өз бетінше қатесін түзетуі ескеріледі.
C	2,0	65-69	қанағаттанарлық	- материалды баяндау бағыты дұрыс, бірақ елеулі қателіктер жіберуі арқылы. Теориялық сұрақтарды практикалық мысалдармен, айқын фактілермен дәлелдеу алмауы. Емтихан алушы тарағынан үнемі қолдау күтуі. Ойын нақты жеткізе алмауы.
C-	1,67	60-64	қанағаттанарлық	- материалды баяндау бағыты дұрыс, бірақ елеулі қателіктер жіберуі арқылы. Теориялық сұрақтарды практикалық мысалдармен, айқын фактілермен дәлелдеу алмауы. Емтихан алушы тарағынан үнемі қолдау күтуі. Ойын нақты жеткізе алмауы.
D+	1,33	55-59	қанағаттанарлық	- материалды баяндау бағыты дұрыс, бірақ елеулі қателіктер жіберуі арқылы. Теориялық сұрақтарды практикалық мысалдармен, айқын фактілермен дәлелдеу алмауы. Емтихан алушы тарағынан үнемі қолдау күтуі. Ойын нақты жеткізе алмауы.
D	1,0	50-54	қанағаттанарлық	- материалды баяндау бағыты дұрыс, бірақ елеулі қателіктер жіберуі арқылы. Теориялық сұрақтарды практикалық мысалдармен, айқын фактілермен дәлелдеу алмауы. Емтихан алушы тарағынан үнемі қолдау күтуі. Ойын нақты жеткізе алмауы.
Fx	0,5	25-49	қанағаттанарлықсыз	- оку материалын білмеуі, менгермеуі жағдайында қойылады. Емтихан алушының жетелеуші сұрақтарына түсінбейі, теориялық білімінің практикамен сәйкесіздігі жағдайында.

4. Мүгедектер мен денсаулық мүмкіндігі шектеулі адамдар үшін қорытынды атtestаттауды өткізу ерекшеліктері

Мүгедектер мен мүгедектер қатарындағы білім алушылар үшін қорытынды атtestаттауды өткізу жоғары білімнің білім бағдарламасы бойынша қорытынды атtestаттауды өткізу тәртібі туралы Ережеге сәйкес жүргізіледі.

Мүгедек білім алушылар, барлық басқа студенттер сиякты, нақты білім алушының ерекшеліктері мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, белгіленген мерзімде жеке оку жоспары бойынша білім ала алады. Мүгедектер мен денсаулықтың мүмкіндігі шектеулі адамдар үшін жеке оку жоспары бойынша оку кезінде жоғары білім алу мерзімі қажет болған жағдайда бір жылдан аспайтын мерзімге ұзартылуы мүмкін.

Жеке оку кестесін құру кезінде сабактарды өткізудің әртүрлі нұсқаларын қарастыру қажет: білім беру үйімінда (академиялық топта және жеке), кашықтықтан білім беру технологияларын қодана отырып.

Мүгедектер мен мүмкіндігі шектеулі адамдардың физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып қорытынды атtestаттау өткізу. Білім алушыларды қорытынды атtestаттау рәсімдерін жүзеге асыру үшін білім беру үйімі мүгедектер мен мүмкіндігі шектеулі жандарға бейімделген және олардың негізгі білім беру бағдарламасында жоспарланған оку нәтижелеріне қол жеткізуін және білім беру бағдарламасында мәлімдеген барлық құзіреттердің қалыптасу деңгейін бағалауда мүмкіндік беретін бағалау құралдарының корларын құруға тиіс.

Мүгедек студенттерге арналған қорытынды атtestаттау нысанды және психофизикалық ерекшеліктерді ескере отырып белгіленеді (ауызша). Қажет болған жағдайда мүгедек студентке жауап дайындалу үшін қосымша уақыт беріледі.